

LIDEN TIDNINGEN

2019-02

INDAL LIDEN HOLM BISPGÅRDEN HAMMARSTRAND

Ur innehållet Åke Norman och Dackaran
De vilda blommornas dag
Trätojordsbacken

NÅGRA ORD FRÅN FRÅN REDAKTIONEN...

Kära läsare!

Och så kom den till slut, våren 2019 men den tog tid på sig! Redan i april sken solen och det var varmt och skönt. Ett par av redaktionens kattmedarbetare skulle till veterinären. Bilen framkörd med sommarkäcka kvällen innan. Väderleksrapporten spådde spridda skurar så det var bara att åka. När vi packat in våra kattresenärer öppnade sig skyarna och på ett par minuter hade det fallit flera centimeter blötsnö. Vi åkte två kilometer och var tvungna att vända. Typisk aprilväder ännu i maj. Men katterna var glada!

Snart firar vi midsommar och tillhörande stänger reses över hela landet, med lite olika utseende men temat är detsamma: att smycka det vi också kallar majstäng med gröna löv och blommor. Att "maja" betyder på svenska, syftande på månaden maj, just att klä både personer och ting med färska löv. Den högtid vi firar bekräftade förr att solen stod högst på himlen, men kyrkan övertog redan under trehundralet traditionen så att det istället handlade om Johannes Döparens födelse, vilket också dagen kallas i flera av våra nordiska grannländer.

Lidentidningen

Järkvisse 204

855 99 Liden

tel 0692-211 01

e-post: lidentidningen@telia.com

Utgivningsbevis: 31 116

Ansvarig utgivare & redaktör:

Anders Högström

Layout: Anders Högström och Eva-Rut Lindberg

Annonser: Eva-Rut Lindberg

Tryckeri: Print 24, EU

Omslagsbild och illustrationer: Lars Gustafsson

Utgivningsområde: Indal, Liden, Holm,

Bispgården och Hammarstrand.

Från 2003 skiljer man dock på högtiderna i Sverige. Johannes Döparens dag infaller numera helgen efter. Hur firandet såg ut under förkristen tid är det nog ingen som egentligen vet. Traditionen med stängen är dock av senare datum och kom förmodligen till Sverige från Tyskland under medeltiden.

Nu håller ni sommarnumret 2019 i er hand, för sommar blir det ju till slut även om det satt långt inne. När ni bläddrar i tidningen kommer ni att finna att det är många annonser. Det är vi mycket glada för! Det innebär att vi kan se till att ytterligare ungefär 400 hushåll kommer att få ta del av vår tidning direkt i brevlådan i hela Bispgården. Ett delmål i vår strävan att alla längs Indalsälven, från Indal till Hammarstrand, skall få tidningen hem till sig. I Hammarstrand kommer den fortfarande, som vanligt, att finnas tillgänglig hos de som annonserar samt på en del andra utvalda platser.

Så därför vill vi, ännu en gång, rikta ett särskilt tack till våra annonsörer som gör det möjligt för oss att fortsätta utgivningen.

Och så skribenterna, de som förser oss med material att publicera, en del har hållit på i många år, andra har tillkommit på senare tid. Utan er skulle det heller inte bli någon tidning!

En skön sommar önskar

Redaktionen!

Annonsering			
2019	Bokning	Material	Utkommer
Nr 3	26/8	2/9	25/9
Nr 4	21/10	28/10	20/11

Kalendarium

Här har varje förening möjlighet att publicera högst fem rader. Texterna ska vara oss tillhanda vid marknadsstoppet för respektive nummer.

Dat	Arrangemang	Tid	Plats	Arrangör
16/6	Vilda blommornas dag	10.00 – 13.00	Järkvissle Trollby	MBF/Trollbyn
21/6	Midsommarfirande	14.00	Gamla kyrkan, Liden	Lidens Hembygdsförening
22/6	Midsommaryran	20.00 – 02.00	Tråtojordsbacken, Hammarstrand	Se annons
29/6	Medlemsfest		Västanå	Se annons
2-7/7	Lappverk		Strånåset	Se annons
3/7	Fiskedag	12.00	Dacksjötjärn	Se annons PRO
6/7	Fisketävling	13.00 – 15.00	Uppströms Järkvissle kraftverk	Järkvissle-Västanå FVO
16/7	Sommarkväll	19.00 – 22.00	Järkvissle Trollby	Se annons
16/7	Dagsresa		Härnösand	Se annons PRO
19-20/7	Storåsnatta		Storåsen	Se annons
21/7	Hembygdsdag	12.00	Vättaberget	Lidens Hembygdsförening
25-28/7	Spelmansstämma		Indals hembygdgård	Se annons
11/8	Fäbomat	15.00	Västanå	Se annons
25/8	Musikgudstjänst	13.00	Västanå	Se annons
31/8	Lidens marknad	11.00 – 16.00	Liden	Marknadsgruppen
2/9	Surströmming	19.00	Klärke	Sillre M O Hem och samhälle*

*Info Lillian 070-690 93 95

PRO Liden

Onsdag 3 juli

Fiskedag vid Dacksjötjärn kl 12.00
Förtäring 60 kr

Tisdag 16 juli

Dagsresa med M/S Ådalen III
Buss från Liden till Härnösand avgår 8.30
Anmälan till Staffan Solén
073-803 90 33

LIDENTIDNINGEN

Vi tar emot artiklar, berättelser,
bilder och idéer på
lidentidningen@telia.com
eller
0692-211 01, 070-322 50 76

Vi kan hjälpa till med reportage,
foto, hemsidor, layout, reklam,
korrektur...

Ring eller maila för offert!

LAPPVERK
12 år
Utställning
 Strånäset
 2-7 juli
 Öppet 11-16

Försäljning av material och alster
 Lotteri & Servering

Fri entré

Östersund Stugun Strånäset Hammarstrand
 50 km 7 km 40 km

Kontakt/Info: Carin Norén Tel: 073-0756672
 Ragundakviltarna

JÄMTAUKTIONER
 Per Bergvall & co

Auktioner i sommar

23 juni – Midsommarauktion, kl 11.00
 Bölestrand, Hammarstrand

6 & 7 juli – Gårdsauktion, kl 11.00
 Nyadal vid Högakustenbron

8 juli – Hemvändarauktion 17.00
 Hammarstrand

17 juli – Auktionssommar, kl 11.00
 Inspelning av det populära TV programmet!
 Bölestrand, Hammarstrand

Vi har plats för ett par bra auktioner till.
 Har du någon Gårdsauktion så hör av dig!

Följ oss på facebook/jämtauktioner

Per Bergvall 070-325 46 54
 perbergvall@yahoo.com

KÖTT • SKINN • CHARK

• HÄLLA GÅRD •

WWW.HÄLLAGÅRD.SE

**Din lokala
 lammleverantör**

**Besök gärna vår
 gårdsbutik i Åsen**

**Jeanette & Thomas
 Eriksson**

070-551 67 52

VÄSTANÅ BYGDEGÅRD

Lördagen den 29 juni
 Medlemsfest - vi firar 30 år!
 För information och anmälan
 kontakta Lillian senast 15 juni

Söndagen den 11 augusti kl 15.00
 Kams med fäbomat

Söndagen den 25 augusti kl 13.00
 Musikgudstjänst på Bygdegården

**VÄLKOMMEN
 önskar
 Västana - Korsåmons
 Bygdegårdsförening**

Lillian 070-690 93 95

Lidens Hembygdsförening

Midsommarafton 21 juni

Gamla kyrkan i Liden, kl 14.00

Dans runt midsommarstången

Ta gärna med blommor

Servering

Hembygdsdag 21 Juli

Vättaberget

Gudstjänst kl 12.00

Underhållning

Hantverkare, tunnbröd, kolbullar

godisregn m m

Dragning i företagslotteriet

Servering

VÄLKOMMEN!

LIDENS MARKNAD

Lördag 31 augusti kl 11-16

Underhållning

Knallar med försäljning av
bl a fårskinn, träslöjd, stickat,
mattor, kött, fisk,
smycken m m

Servering av kolbullar
och kaffe med tårta

VÄLKOMMEN!

Arr: Marknadsgruppen 072-543 07 77

Sommarfest i Järkvissle Trollby

Tisdag 16 juli, kl 19.00 - 22.00

Fika, entré 200 kr

Säg **Algot** det räcker!

NOSTALGISHOW!

50- och 60-tal med glittrande

NOSTALGIMINNEN

och ett pärlband av **SLAGDÄNGOR**

1955 får Solveigs pappa, gruvfogden, i uppdrag av Bolidenbolaget att starta en ny gruva och familjen flyttar.

Byborna är nyfikna på de nyanlända och Solveig vinkar stolt som **Ria**

Wägner, solar sig i glansen som **Sarah Leander**, men byborna glör inte av den anledning som Solveig tror...

I den nya skolan tvistar man om **Tommy eller Elvis** är bäst. Solveig försöker bräcka den överlägsna Sanna genom att pappa ska köpa en **Opel Rekord** men Sannas pappa har redan köpt en **Opel Kapitän**.

1965 börjar Solveig på läroverket och blir **stadsböna**. Lektor Kronkvists krigshistoria får klara sig utan Solveig. Hon sitter på fik och lär sig **röka Minden**, lika frisk som vinden.

Medverkande:

Cecilia Kyllinge

Solveig Bergqvist Larsson

Anders Larm

Jan-Olof Jonsson

**HUMOR,
MUSIK &
ALLVAR**

DE VILDA BLOMMORNAS DAG

De vilda blommornas dag uppmärksammas den 16 juni då blomstervandringar äger rum på många platser över hela vårt avlånga land, från Brömölla i söder till Korpelombolo i norr. Dagen uppmärksammas inte bara i Sverige utan i hela Norden vilket även inkluderar Grönland och Färöarna. Under en och samma dag ger sig tusentals människor ut i naturen under ledning av kunniga personer inom botaniken. Det är den anrika Svenska Botaniska Föreningen, SBF, från 1907 som är huvudarrangör. Första *De vilda blommornas* dag gick av stapeln sommaren 2002 och SBF samverkar med de föreningar och organisationer som finns lokalt ute i landet.

Under stock och över sten. På blomstervandringarna kan jakten på sällsynta växter ibland bli strapatsrik.

I Medelpad finns Monika Karlsson som tillsammans med Karin Lindberg Wedin sedan sommaren 2014, i ur och skur, lett blomstervandringar i Järkvissle Trollby. Monika är representant för Trollbyn och Karin för Medelpads Botaniska Förening, MBF. Monika är född, uppvuxen och fortfarande bosatt i Järkvissle och Karin vistas där sommartid.

Monika minns en vacker blomma

Jag fick för första gången följa med pappa en söndag när han skulle hugga ved i skogen uppe på Pålberget. Mamma hade lagt ner fika i pap-

pas ryggsäck och som alla barn så började jag med fikaten när den mödosamma vandringen var över. En lauskrika kom tyst och närmade sig långsamt och hittade en brödbit som blivit över. Jag lekte med kottar och pinnar och tyckte att det var skönt att slippa småsyskonen. När pappa var klar tog vi en längre, men lättare väg nerför berget och efter en liten stund stod den där – i en solbelyst glänta i mossig granskog växte något jag aldrig sett förut – en storblommig pensé! Det minnet har etsat sig fast.

Monikas intresse för vilda växter väcktes av hennes mamma som visste en del om olika växter och vad dessa kunde användas till, från huskurer och vitamintillskott till ingredienser i matlagning. Hennes mamma tyckte om att gå och titta på växtplatser där till exempel smörboll, vitsippa och nattviol växte för de var inte så vanliga i Järkvissle.

En ovanlig växt

Järkvissle är byn där också konstnären och botanikern Rolf Lidberg bodde. Lidberg initierade arbetet med *Medelpads flora* där han har illustrerat alla växter. Boken gavs ut 2010, efter 50 års arbete, dryga hundra år efter det att den flora med samma titel som läroverksadjunkten Erik Collinder hade publicerat.

Monika gick runt i Järkvissles omgivningarna på förmiddagarna och samlade in nya växter eller växter som ersättning för de som behövde förnyas i blomsterrummet i Trollbyns Natur-

rum. Hon tyckte ganska länge att hon kunde mycket om växterna i närområdet, men när hon gick omkring med Rolf Lidberg för att plocka blommor till utställningen märkte hon att det fanns mycket mer att upptäcka:

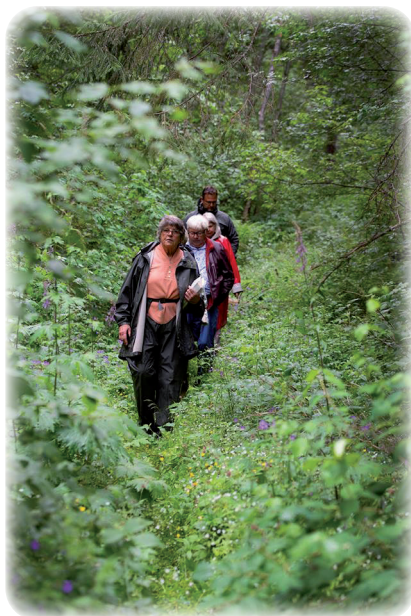
En gång när jag visade dagens fynd – en ljuslila stymorsviol så tittade han inte ens på den! Han blev stum! Efter en stund frågade han "VAR hittade du den här?" Jag förstod ingenting för så ovanliga var väl inte stymorsviol! Men sedan förklarade han. Jag hade fått med en liten oansenlig växt i jordklumpen - en värförgätmigej. Rolf berättade att han förgäves sökt efter den ända sedan han i Collinders flora sett att den skulle finnas i Järkvissle och så råkade jag springa på den. Vilken slump!

Naturstigen i Trollbyn

För Monika innebar insamlandet av växter till Trollbyns blomsterrum många promenader i skogar, nipor, berg och vägkanter. Rolf Lidberg kom ganska ofta för att se till att allt blev rätt. Efter några säsonger blev det för mycket för Monika som till slut sa till Lidberg att hon inte tänkte ställa upp en enda sommar till:

Det var alltför jobbigt. Vi pratade en stund och kom fram till att lösningen var att anlägga en naturstig. Rolf och några fler gick ut i terrängen runt Trollbyn och hittade lämplig sträckning, sedan gjordes en del handgrävning i slänterna och bänkar byggdes. Rolf och jag gick runt stigen och inventerade vilka växter som fanns där och hittade 150 olika. Skyltar utformades i samarbete mellan Hjördis Lundmark och Märit Rickardsson under vintern. Rolf tog på sig att med hjälp av materialet till Medelpads Flora komplettera stigen med Lidens Flora som skulle innehålla bild och namn på alla de växter som inte hittats efter stigen.

Text: Eva-Rut Lindberg och Monika Karlsson
Bild: Karin Lindberg Wedin

Monika Karlsson med följe letar rara växter.

Blomstervandringarna är kostnadsfria och på SBF:s hemsida uppges var vandringar äger rum. Vandringarna tar ungefär två timmar och man måste ha ordentligt på fötterna för arrangemanget äger rum även om det regnar och man får inte heller glömma att ta med sig fika.

... men kom ihåg, det finns inget dåligt väder – bara dåliga kläder!

Björnen visar framfötterna

Söndag 28:e april hände det, antagligen på natten eller tidig morgon. En framfot hade klivit i stekt laxfett på gården och det avslöjade dess närvaro när distriktsläkare Bertil Sjöberg i Liden, hämtade tidningen på morgonen. Spåren finns ännu kvar trots snö och regn, men börjar sakta att blekna.

– Det troliga är att det rör sig om en framfots avtryck och inte en bakfot. Mer logiskt att den varit i flottet med en av ramarna och även med tanke på att det var ett avtryck på översta trappsteget. Alla tår har inte lämnat spår, men de tre som syns hade även klorna syns. Då är det en fullvuxen individ med tanke på storleken och troligen en hane.

Text och bild: Sjöbergs i Liden

BYGG- OCH ANLÄGGNING

SB Mark & Byggservice AB är ett komplett bygg- och anläggningsföretag som varit verksam i 20 år. Med branschmässigt utbildade hantverkare som besitter bred och lång erfarenhet, hjälper vi gärna er med det ni vill ha utfört.

Exempel på våra tjänster:

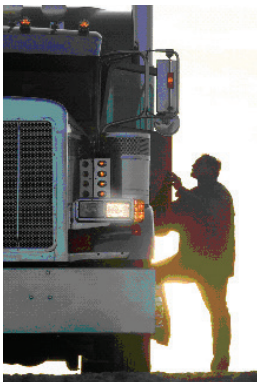
- Nybyggnationer
- Renovering
- VA arbeten
- Betongarbeten, stora & små
- Skakter, transport & markanläggning
- Industriservice
- Butiksservice & butiksinredningar
- Bygglov & konstruktionsritningar

SB Mark & Byggservice

Stefan: 070-684 96 45 | stefan@sbmark.se och Johan: 070-367 54 56
Följ oss på Instagram och se våra arbeten: Sömarkbygg

Vill du prenumerera på Lidentidningen?

Sätt då in årskostnaden 200 kr på plusgiro 195 35 99-6. Uppge namn och adress så kommer tidningen med posten.

070-666 74 91 060-928 28

- Lastväxlare
- Maskintransporter
- Kranbilar
- Containeruthyrning

Liden

Måndag	10 - 19
Tisdag	10 - 19
Onsdag	10 - 19
Torsdag	10 - 19
Fredag	10 - 19
Lördag	10 - 16
Söndag	12 - 16

Vi har anslutit oss till AutoCash uttagsautomat så nu kan du göra kontantuttag i vår butik!

Uttagsautomaten finns inne i butiken och är tillgänglig när vi har öppet.

... nu bygger vi ut och hoppas att ni har överseende att det kan bli lite rörigt i sommar.

Vi är ombud för

postnord

Lidenvägen 94, tel 0692 -100 26

Tilldelning av vindpeng för vindpark Jenåsen

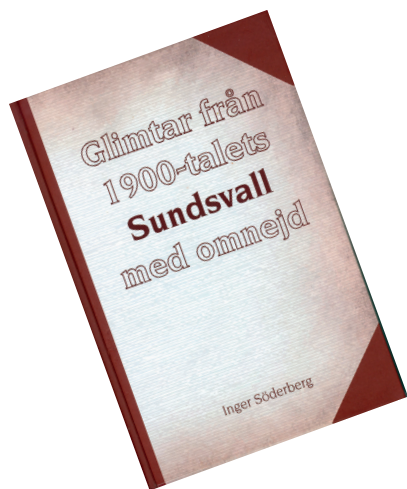
För 2019 tilldelas Lidens Hembygdsförening, Lidens Skola, samt Wästergården Kultur och Utveckling vindpeng.

Ny ansökningsperiod kommer nästa år och då har föreningar i bygden möjlighet att på nytt söka vindpeng. Under 2020 kommer det att vara full vindpeng för Jenåsen och en delvis vindpeng från vindparkerna Kråktorpet och Nylandsbergen.

Vid frågor vänligen kontakta
Eolus driftchef Johan Larsson
på telefon 010-199 88 24 eller
e-post: johan.larsson@eolusvind.com

NY BOK MED GLIMTAR FRÅN 1900 - TALETS SUNDSVALL

1900-talet – som det var – som vi minns – som vi glömt?

Inger Söderberg är född 1936 i Ljungaverk, men har i nästan hela sitt liv varit bosatt i Njurunda. Hon tillhör dem som inte gavs tillfälle att studera som ung, men tog vara på den möjligheten som vuxen. Jag kom i kontakt med Inger för några veckor sedan då jag fått kännedom om att hon skrivit en bok med bl.a. berättelser från Liden och några andra orter som numera ingår i Sundsvalls kommun

Boken som heter *Glimtar från 1900-talets Sundsvall med omnejd* har ett blandat innehåll av äldre personers minnen och foton från den fattiga inledningen av 1900-talet, fram till sista delen av seklet då levnadsstandarden förbättrats och allt blivit helt annorlunda.

En stor vikt har lagts på hur kvinnor har behandlats under de tider som gått, men boken handlar också om framgångsrika kvinnor, även om berömda män. I boken berättas också om att det trots fattigdom och hårt arbete ändå fanns glädje och gemenskap, som vid

lovade dansbanor i folkparkerna på sommaren där glada dragspelstoner lockade till dans. Inger, som fick Sundsvalls Kultur och fritidsnämns stipendium 2016, är glad och tacksam för att hennes arbete med lokalhistoria uppskattats och kanske även kan uppmuntra andra att fortsätta skriva sin bygds historia.

Är du intresserad av mer information eller vill köpa boken, kontakta Inger Söderberg per telefon: 060-56 12 29 eller per e-post: ingersoderberg@hotmail.com

Boken finns att köpa på flera försäljningsställen i Sundsvallsområdet, även på Tempo i Liden. Boken kan också köpas direkt av Inger Söderberg, även med postleverans.

Håkan Backlund

Böcker utgivna av Inger Söderberg

Essviksbygden berättar	1994
Skottsund förr och nu	2002
Bland Mjölkört och minnen	2013
Stockvik som vi minns	2015
Glimtar från 1900-talets Sundsvall med omnejd	2018

ÄNTLIGEN VAKNAR TRÄTOJORDSBACKEN TILL LIV

Under många år gick mina och säkert många andras tankar kring ”Vad ska hända med backen?” Energi, kraft och resurser fanns inte inom hembygdsföreningen. Våren 2016 blir jag kontaktad av Fleming Petersen Hammarstrands XC att dom planerar att genomföra Sveriges tuffaste mountainbike lopp runt Ragundadalen och dom vill ha målgången uppe på Backen. Jag som inte har lärt mej att säga nej säger ju så klart att ”självljart ska målgången vara där”.

Ledde till nytändning

Men med ett så stort arrangemang som drar människor från hela Sverige så måste man visa upp sej från sin bästa sida. Den sommaren hade vi i föreningen två sommarjobbare från kommunen och dessa två fick allt bekänna färg och hjälpa oss att ställa i ordning och fräscha upp det mest akuta iallafall. Självklart kom det fler frivilliga och hjälpte oss. Huvudentrén målades upp, gräs slogs och röjsågar gick ann på all sly som vuxit upp under åren. Här kom nytändningen. Vi måste fixa till backen så att inte byggnaderna förstörs.

Och så pengar

Här börjar det stora jobbet, pengar? Vart hittar vi dom? För eget kapital för en så omfattande renovering finns inte. Till slut hittar vi att man kan söka pengar via landsbygdsprogrammet. Vi blev beviljade bidrag till att dränera och rätta upp logen som håller på att sätta sig rejält eftersom det är två logar som är ihopsatta. Nya tak på serveringsbyggnaden och utomhusscenen. Ett nytt golv till utomhusscenen. Renovering av köket i serveringen och en handikapptoalett i anslutning med serveringen. Vi fick även pengar till en uppfärskning av toalettbyggnaden med färg och nytt porclin.

Vad är gjort

Nu är logen iordningställd, nya tak är lagda, scenen fått ett nytt golv och toaletterna är under uppfärskning. Under slutet av sommaren kommer serveringen att byggas om.

Framtiden och förstudie

Om man ser till att byggnaderna renoveras upp, ska man bara låta det vara så eller? Nä nu måste vi se till att backen blir levande igen. Med stöd från Leader 3sam och Jordbruksverket fick vi medel till en förstudie kring Trätöjordsbackens framtid. Jag och Jeanette Nilsson jobbade under 6 månader med att undersöka vad vi skulle kunna göra med backen och hur vi kan genomföra det arbetet för att öka antalet besökare, skapa engagemang hos de lokala invånarna och de lokala företagen. Vi ville också bygga nätverk med både lokala och regionala föreningar och företag för att öka intresset för området.

Idéer

Två bland de mest konkreta idéerna som framkom direkt, var att vid ett besök på Anders- Olof skolan då alla klasser informerades om förstudien fick de komma med synpunkter och idéer på vad dom tyckte skulle hända på backen. Under den dagen så framkom det bland annat att de önskar att det skulle anordnas discon för dem. Så efter deras önskemål så startades en arbetsgrupp upp som är ett samarbete mellan oss, Ragunda kommun, Hotell Hammarstrand, Studieförbundet vuxensskolan, privatpersoner och elever från Anders Olof skolan som genomförde ett halloween disco i logen på backen för alla skolungdomar i Ragunda kommun. Detta disco var välbesökt och det kom ca 200 barn denna kväll.

Mötes- och festplats

Behovet av att det skall finnas en samlingsplats för ungdomarna framkom också, eftersom det idag inte finns någon ungdomsgård så blir det att ungdomarna hänger på byn. De önskar ett ställe där de kan umgås, spela spel, lyssna på musik, få vara kreativa och göra olika hantverk. Den andra idén kom under brainstorming kvällen som hölls i augusti. Nöjesarrangören Lejonsson var på plats och de hade ett önskemål om att kunna få använda backen som arena för att anordna ett midsommararrangemang på Midsommardagen 2019 på Trätojordsbacken. Så det kommer att bli en midsommaryra med två dansband på nya banan, underhållning på stora utomhus scenen och klassisk pubunderhållning inne i logen.

Många är intresserade

Sammanfattningsvis så kan vi se att det finns ett intresse från både allmänheten, företag och andra föreningar att backen ställs i ordning så att den går att använda till olika arrangemang, både arrangemang där de hyr arenan eller arrangemang som anordnas av eller tillsammans med hembygdsföreningen. De flesta personerna som vi träffat har på något vis ett minne kopplat till backen och det tycker att det är roligt och positivt att det börjar hända grejer på backen igen. Det känns roligt att vår tankemöda och slit, ihop med allt renoveringsarbete, får till en mer levande festplats.

Ulrika Karlsson Thalén
Ragunda Hembygdsgförening

Amanda Eriksson, Erik Martinsson, Annette Reinikainen, Viktor Stenström,
Jeanette Forslund, Patrik Olofsson, Erika Åström

Vi tror att goda
affärer bygger på
goda relationer.

Hammarstrands Begravningsbyrå

Vi finns bara några mil bort och
utför alla tjänster i samband
med dödsfallet

All service inför kyrklig
begravning
Borgerlig begravningsofficiant
Transporter
Minnesstunder
Bouppteckningar
Auktioner

Vi har jour dygnet runt
0696-105 08

Husåsvägen 14

Medicinsk fotvård Fotvårdsprodukter

Jag finns också i
Bispgården och Kälarne

Helena 070-610 64 37

Utnyttja ROT-avdraget!

VÄGUNDERHÅLL

- hyvling
- dammbindning
- kantskärning
- dikning
- trumbyten
- grusning

MARKARBETEN

- dränering
- planering
- vatten och avlopp
- trädgårdsunderhåll

H. Norling
Maskin AB • Tel. 070-627 31 64
www.norlingsmaskin.se

K. NORLING
MARK & TRANSPORT AB
070-342 77 15

AMERIKANERNA SOM SÖKTE SINA "RÖTTER" I JÄRKVISSLE BY

Under slutet av 1900-talet kom ett Amerikanskt par till Järkvissle by för att söka sina rötter. Mannens förfäder hade utvandrat från Järkvissle vid sekelskiftet och hans stora intresse för släktforskning och att få besöka sina förfäders hembygd var anledningen till besöket. Paret heter Warren och Toni Lindquist från California och det var Warrens farfar John Lindquist f. 1873 från Järkvissle och hans farmor Hulda Nordström f. 1879 från Österström, Holm som lämnade sin hembygd 1902 för det stora äventyret i Amerika.

Emigrationen till Amerika

Vid sekelskiftet var det många ifrån våran hembygd som emigrerade till Amerika. I Kyrkoarkivets register över utflyttade medborgare ifrån Lidens socken hittar jag c:a 130 personer som lämnar sin hembygd mellan 1892-1906. Flertalet kommer att bosätta sig i Nord Amerika. Jag kommer att berätta om bröderna Lindkvist och deras flytt över Atlanten till drömmarnas land

Amerika. Nils-Olov Lindquist f.1862 är den förste av bröderna som lämnar sin hembygd. I januari 1893 börjar han sin resa över Atlanten till Ellis Island som är en ö utanför New Yorks hamn vid mynningen av Hudsonfloden. Under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet var hamnen på ön ankomstplatsen för många av de emigranter som kom till Amerika. Där byggdes den ståtliga Frihetsgudinnan redan 1886 och för några var hon det enda man fick se av Amerika, innan man blev tillbakasänd till sitt hemland. Men ... för de flesta var det början på ett nytt liv.

Nils-Olov Lindquists Farm

Nils första år i Amerika handlade om att arbeta, spara pengar och finna lämplig ort att bosätta sig på. Han hade arbetat inom skogen

hemma i Järkvissle och det var ganska naturligt att han söker sig till skogsområdet och bergskedjan som sträcker sig upp mot Kanada och där fanns det gott om arbete inom skogsnäringen. Nils kommer att bosätta sig på Västkusten i en ort som he-

Vykort av fartyget som Axel Lindquists for med 1907.

ter East Stanwood vid Stilla havet i delstaten Washington som gränsar mot Kanada. Där arbetar han i skogen under många år, skaffar bostad och förbereder markköp för att bygga upp sin Farm. 1902 återvänder han hem till Järkvissle för att hämta sin fästmö och sina två bröder. De har brevväxlat med varandra under lång tid och börjat planera för flytten till Amerika. Nils tar med sig sin fästmö Märta Wahlin f. 1869 i Västanå och sina två bröder John f.1873 och Helmer och reser tillbaka till Amerika i juni 1902. Vid återkomsten till Amerika köper Nils-Olov 108 hektar

mark norr om staden East Stanwood. Märta och Nils-Olov gifter sig och paret får sin son Theodor f. 1903. Där bygger de upp sin farm som de livnär sig på under sin livstid. Nils och Märta får inga fler barn och de bor kvar på Farmen fram till sin död. Någon mer hemresa till Järkvissle blir det inte för Nils-Olov och hans familj och han avlider i december 1933 vid en ålder av 71 år.

John Lindquists Farm

John Lindquist.

Innan John åker till Amerika så bildar han familj med Hulda Nordström från Holm och i januari 1902 får paret sin dotter Anna som är född i Järkvissle. Hulda och dottern Anna påbörjar resan några månader efter John tillsammans med Huldans föräldrar och två syskon

som också emigrerar till Amerika. De ansluter sig till John under hösten 1902. Johns familj och Huldans föräldrar, Erik och Anna Nordström flyttade in i ett hus nära Nils Olovs Farm. John och brodern Helmer kommer att arbeta inom skogsnäringen under många år. 1902 och 1903 jobbade de med att fälla träd och transportera virket till olika sågverk. Inkomsten var 2 dollar per dag och person. De arbetade även med att såga plank och bräder vid ett sågverk i närområdet. Hulda kommer att föda ytterligare tre barn i Amerika Erik

John Lindquists hus på farmen i Amerika.

Helmer och John Lindquist.

f.1904, Sigrd f.1905 och Nils f. 1907. Under 1908 köper John 40 hektar mark av sin bror Nils Olov norr om hans farm. John bygger ett tvåvåningshus och familjen flyttar till huset på kullen (house on the hill). Johan arbetar på sågverk under vintertid och hemma på farmen under sommartid. Parets söner kommer också att arbeta vid olika sågverk tillsammans med sin pappa. Bla sågades stockar som användes som bärlager till vägar för 3 tons lastbilar. John och sönerna bodde vid sågen under veckorna och kvinnorna bodde hemma på "Farmen" och skötte om jordbruket. 1923 auktionerade familjen bort alla möbler, redskap och maskiner från sitt jordbruk och hem. En vinter kom det så mycket snö att de blev insnöade och kunde till slut bara ta sig fram via järnvägsspåret och under kommande vårfloed svämmade huset delvis över av allt smältvatten. Hulda och John fick temporärt flytta till Helmers familj. De kunde till slut

Timmertransport i Amerika 1907.

återvända hem och reparera huset efter vattenskadorna. Kvinnorna i familjen ville åter flytta från farmen. De lämnade huset och flyttade till Baring där sågverket låg. De kommer att flytta hem igen och 1936 skadar Hulda benet under knäet. Detta händer då hon lastade hö i ladan på Stanwoods Farm. En läkare bandagerar hennes ben och när de tog bort bandaget var det en blodpropp i benet, blodproppen steg till hjärnan och hon avled i hemmet (57 år gammal). John fortsätter att arbeta på sågverket Bald Mountain och sågade bla träbultar fram till 1940. Han bodde på sågen under veckorna och åkte hem på helgerna. På äldre dagar bodde John hos sin dotter Anna och han blev mycket glömsk och kände inte igen sina familjemedlemmar. Han pratade då även bara svenska och om ungdomsminnen från sin hembyggd. John avled 1955. John och Hulda är begravda vid Hill Baptist kyrka,

Helmer Lindquist

Helmer Lindquist med familj.

Helmer (född 1883) var bara 19 år när han emigrerade till Amerika. Det kändes säkert tryggt att bo och arbeta tillsammans med sina äldre bröder långt bort ifrån föräldrar och ungdomskamrater. Helmer fick hemlängtan och återvänder till Järkvissle omkring 1910. Han kommer att

bosätta sig i Borgsjö vid Ljungan, där han arbetar som affärsbiträde i en handelsbod. Där träffar han Ellen Lodin som är född och uppvuxen i Borgsjö och paret gifter sig. 1914 föds deras dotter Sigrid och familjen flyttar till Järkvissle by och bosätter sig i anslutning till IOGT lokalen. 1918 föds sonen Allan och 1919 dottern Barbro. Barbro blir sjuk och avlider vid 2 års ålder. Familjen kommer att vara kvar i Sverige fram till 1923 då de emigrerar till Amerika via Trondheim. Paret bosätter sig

Helmer med familj framför sina båda bilar Buick från 1955 och Ford truck från 1948.

i staden Baring och Helmer kommer att arbeta på samma sågverk som sin broder John. Dottern Sigrid utbildar sig till sjuksköterska och hon gifte sig med Leo Napier i Monroe, Washington och paret fick två barn. Sigrid och hennes familj flyttade till California. Sonen Allan arbetade inom flyget som markpersonal / mekaniker. Han gifte sig med Elma Goertz och paret fick ett barn 1961. Allan och hans hustru omkommer i en trafikolycka 1964 och var bosatt i Ontario, California. Vad som har hänt med deras son vet jag inte men troligen är det släktingar på hans mammas sida som tog hand om honom.

Axel Lindquist

Axel Lindquist (född 1887) emigrerar också till Amerika och ansluter sig till sina farbröder vid East Stanwood. Bertil Lindqvist har berättat för mig att hans farbror började sin resa under sommaren 1907 genom att kliva på Ångfartyget Liden vid bryggan i Järkvissle. Släkt och vänner vinkade av honom och färden gick västerut längs Indalsälven upp till Utanede. Färden gick vidare med järnväg från Bispgården söderut mot Göteborgs hamn för att sedan ta sig över till England och till hamnen i Liverpool. Fartyget Saxonia avgick från Liverpool och över atlanten till Amerika. Enligt passagerarlistor så var det ca 250 personer som åkte med på båten inkl. besättning. Axel kommer att bosätta sig på Västkusten och

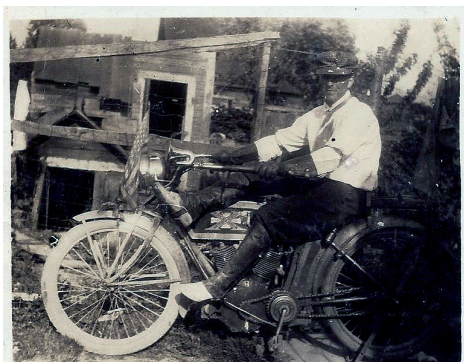

Axel Lindquist.

bodde hos sina farbröder under de första åren. Han gifter sig med Viola och paret får tre barn Frank, Helen och Shirley. Axel arbetade inom skogsbruket med att avverka skog åt en större markägare. Under 20-talet fick han och en arbetskamrat i uppdrag att bestiga ett högt berg och hålla uppsikt över arbetsgivarens skogsmark. Rädslan för skogsbränder var stor även under 1900 talet. De bodde i ett litet tält och hade med sig matsäck för en vecka. En kraftig orkan svepte in över skogsområdet. Tältet var dåligt förankrad och klarade inte av vindarna och blåste i väg med stor kraft. Axel och hans kompis kastades också omkull och båda skadades alvarligt uppe på berget. Axel kunde klättra ner från berget och lyckades komma till ett sjukhus för vård. Rena turen att en annan skogsarbetare hittade honom nere vid sin bil och kunde hjälpa honom till ett sjukhus. Tyvärr så omkom hans arbetskamrat av sina svåra skador. 1952 var Axel på besök hemma i Järkvissle. Han besökte även vår familj vid gamla "Skogsskolan" i Sillire. Jag fick en leksaksrevolver med hölster och ett par mockasiner av Axel och min syster Lena fick en stor docka. Axel var tremänning med min mamma. Att få besök av släktingar ifrån Amerika var mycket stort och uppskattat även av oss barn.

Besök i Järkvissle

Warren och Toni Lindquist besökte Järkvissle by under sommaren 1998. De kom för att
Lidentidningen 2019-02

Axel Lindquist gränslar sin motorcykel kan-ske av märket Indian.

söka "sin rötter" och lyckades få kontakt med Bertil och Ann-Mari Lindkvist, utan att ha anmält sin ankomst. Paret bodde på Utsiktens Turistgård och besökte olika orter efter Indalsälvens vackra dalgång. 2002 besökte Bertil och Ann-Mari familjen Warren Lindquist hem i Magalia i norra California. Paret ordnade en stor släkträff där bl.a. Warrens tre systrar med familjer deltog. Släkten kunde samlas och utbyta information och få träffa sina släktingar från Järkvissle by. Många av John Lindquist anhöriga bor kvar i delstaten Washington och efter kustremsan mot Stilla havet. Warren avled 2017 efter en tids sjukdom och under november 2018 drabbades familjen av en stor katastrof i samband med den stora skogsbranden som härjade i norra California. Familjens hem brann ner till grunden och Toni var en av de många tusen invånarna som måste lämna sitt hem i Camp Fire ett stort område där bla orten Magalia ingår. Hon bor nu hos sin dotter i San Francisco. Bertil och Ann-Mari håller kontakt med sina släktingar via kort, brev och telefon. Vill tacka Bertil och Ann-Mari Lindqvist för lån av foton och anteckningar om släkten och deras öden i Amerika.

Källor: Riksarkivet, Wikipedia m m

Text och bild: Håkan Backlund
Illustration : Lars Gustafsson

LHS Maskiner AB

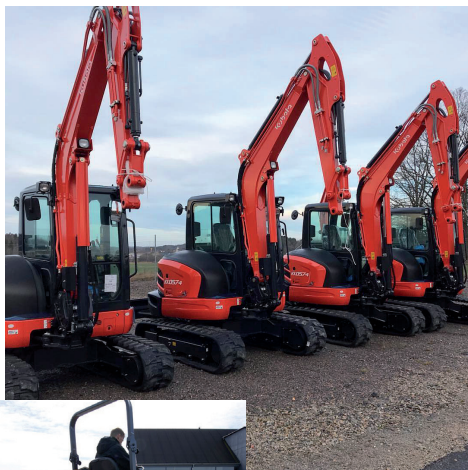
PROFFS PÅ PARK & MARK

Hos LHS Maskiner hittar ni ett brett utbud av maskiner och redskap

Kubota Grävmaskiner, kompakthjullastare, gräsklippare, kompaktraktorer
Världens största tillverkare i sitt segment. Kubota utlovar högsta kvalitet på sina maskiner och det visar sig även på den långa garantitiden. LHS har ett brett lager av grävmaskiner för snabb leverans.

Vi är Er lokala maskinhandlare

Gianni Ferrari har ett brett utbud av gräsklippare och redskapsbärare. Toppmoderna maskiner där vi även håller 3-års garanti.

Case IH är ett väletablerat lantbruksmärke i vårt försäljningsområde. Vi har ett stort lager av nya, begagnade och demokörda Case IH traktorer och balpressar. Kom in till oss och prata Case IH.

Välkommen in till oss: LHS Maskiner AB
Arbetsledarvägen 2, Sundsvall (Birsta)

Tel vx1 060-57 72 20 – info@lhsmaskiner.se – www.lhsmaskiner.se

VI HITTAR SPECIAL-SORTIMENT I DIN SKOG!

Bäste Skogsägare, planerar du att avverka?

Vi förädlar din skog och skapar mervärden genom att ta ut specialsortiment!
Just nu stort behov av slutavverkningar av gran för uttag av svarvtimmer. Dessa bestånd kan även innehålla fina kraftledningsstolpar av tall, 16-23 meter med högt pris

Specialsortiment vi tar ut:

Tall

Kraftledningsstolpar
Stamblock
Grovtimmer
Octostolp (av massaved)

Gran

Svarvtimmer
Stegslan

Löv

Björksågskubb

Kontakta mig så kommer jag och tittar över vilka specialsortiment som finns i din skog, samt berättar vilka tjänster som vi kan erbjuda dig med utgångspunkt från dina önskemål.

Stefan Maina 0696-68 11 49
stefan.maina@rundvirkeskog.se

Rundvirke Skog

www.rundvirkeskog.se

FRÅN BONDSON TILL BORGMÄSTARE

På 1580-talet grundades Härnösand. Det var ett av Gustav Vasas sätt att ta kontroll över handeln och få bukt med de förbjudna marknadsplatserna utefter Norrlandskusten. 1584 uppmanades landsköpmännen i Ångermanland att transportera byggnadsmaterial till uppförande av staden. Om de gjorde som de blev tillsagda skull de få goda privilegier, om inte så riskerade de att deporteras. Det tog skruv och under våren 1585 hade några sjöbodrar byggts upp och det fanns timmer framkört för vidare byggnation.

Ankomst.

1586 exproprierades de tre närmast liggande hemmanen för att omlokaliseras till Härnösand och som plåster på såren fick de drabbade hemmansägarna kronojord någon annanstans i landskapet. De första Härnösandsborna fick fritt strömmingsfiske vid Härnön och Lungön, monopol på bräddhandeln i Ångermanland samt frihet från alla utskrivningar.

1586 fanns de första borgarna på plats samt kungens nya fogde Per Ericsson och 1587 fick de fem års frihet från alla borgerliga pålagor mot att de bodde i staden i minst fem år till. De fick även rättighet till all handel och alla inrikes köpstäder samt förtur till alla Ångermanlands exportvaror som kronan inte gjorde anspråk på. Dessutom fick de rätt att köpa upp alla skinnvaror i landet efter att kronans behov hade blivit tillgodosett. Köpmän från andra städer fick inte bedriva direkthandel med allmogen förutom vid Korsmässomarknaden. Trots dessa förmåner går inflyttningen till staden trögt och 1590 hotar kungen att ta

Tingsförhandlingar.

borgarnas hemman om de inte bosätter sig i gårdarna i staden. De första stadsborna kom i första hand från Ångermanland men även från Hälsingland, Västerbotten, Finland och Jämtland.

Samtidigt fanns en ung bondson med ambitioner i byn Västerede i nuvarande Ragunda kommun. Han hette Mårten Olofsson och blev en av jämtarna som flyttade från det norsk/danska Jämtland till det svenska Härnösand.

Mårtens bror Sven stannade kvar i Bullergården i Västerede. Gården fick sitt namn av bullret från Storforsen men namnet gick i graven när forsen tystnade vid Ragundasjöns tömning 1796. Idag går gården under benämningen Västerstugan och samma släkt bor och verkar fortfarande på samma plats.

Troligtvis flyttade Mårten till Härnösand eftersom han såg en möjlighet i de privilegier

som utlovades. Han tog chansen och redan 1593 var han borgare och ägnade sig framgångsrikt åt handel. Bland annat importerade han engelskt tyg, hampa och salt samt exporterade smör, bockskinn, gråskinn, tjära och sågbräder. Vid ett tillfälle skeppade han ut 4,4 ton 'jämtejärn' som kom från Jämtland.

1602 var han inte bara rikast i staden, han var också Härnösands borgmästare. I sin ägo hade han nio stugor (rum) med nio skorstenar, tre sjöbodar, en kålgårdstomt och ½ tunna utsäde. 1610 har han hemman i Solum och Brattås på Härnön och i By i Häggdånger som omfattar ca 28 hektar.

Han ägde även ca 0,7 hektar i Österede, Västerede och Näsgården i Fors socken. Gissningsvis var det det goda fisket som gjorde att Mårten ville äga mark i närheten av Storforsen och Sven gjorde det möjligt genom att sälja en del av sina ägor.

Mårten var gift med Karin och allt tyder på att de hade två döttrar och möjligtvis en son vid namn Olof Mårtensson. Den ena dottern var gift med befälhavare Baltzar Bäck som hade en huvudroll i den väpnade konflikten i Jämtland 1611-1613, den så kallade Baltzarfejden.

Borgmästare Mårten Olofsson dör 1621 och begravs mitt i Härnösands första kyrka som uppfördes 1593. 1721 brändes kyrkan ner av ryska trupper och den nuvarande domkyrkan, som var färdigbyggd 1846, uppfördes på samma ställe.

Mer information om Mårten, Sven och Baltzar Bäck finns på bloggen storyofede.se.

Text: Maud Hercules

Pär Hansson
BYGG

- ❑ **Nybyggnationer**
- ❑ **Ombyggnationer**
- ❑ **Tillbyggnationer**

Använd gärna rotavdraget

Pär Hansson, Fullblodsvägen 25, 857 52 Sundsvall, 070-3439750
par@hanssonbygg.se, www.hanssonbygg.se

NU BYGGER VI FIBER FRÅN INDAL TILL BISPGÅRDEN.

Nu är vi igång och bygger.

Vi börjar med att bygga från Indal till Brudsjön, och bygger därefter vidare från Brudsjön upp till Västerede/Döda fallet.

Vi kopplar upp alla kunder längs med vägen. Det innebär att du som har beställt fiber från IP-Only kan komma igång med ditt bredband direkt och slipper vänta tills hela området är färdigbyggt.

Som kund hos IP-Only får du tillgång till vårt öppna nät med marknadens bredaste utbud av internet, tv och telefoni. Det ger dig möjligheten att välja det som passar dig bäst. Jämför och beställ bredbandstjänster på vår hemsida ip-only.se/tjanster

Läs mer och följ utbyggnaden på vår blogg ip-only.se/byggbloggen

 ip only

Vi möjliggör möjligheter

TREVING
SOMMAR

PLB Bygg AB

F d Posthuset Liden

Kontakta oss för
information om lediga
lägenhet eller lokaler

060-15 90 40, Peter@plb.se

Järkvissle Ekokött

Vi har ett ekologiskt jordbruk som är kravgodkänt.

Vi har dikor och föder upp kalvar
till 1 1/2 - 2 års ålder.

Du kan beställa ungnöt styckat
och klart, hel, halv, kvart, åttondel.

Örjan Rudin o Pia Nägele
Järkvissle 213, 860 41 Liden
070 - 534 93 83

jarkvissle.ekogardar.se

DIN SKOBUTIK I NORR

MED BUTIK I HAMMARSTRAND, JÄMTLAND OCH PÅ NÄTET

4 generationer sedan 1926

Våra öppettider
Mån-Fre 10.00-17.00
Lördag 10.00-13.00

Tel 0696-100 69
www.stoocks.se
Centralgatan 16
HAMMARSTRAND

Stoocks
SKO AFFÄR

Johan Dammström Rådgivare Indalen
Tel: 010-150 25 45

Samuel Lind Rådgivare Indalen
Tel: 010-150 27 35

För oss är skogen mer än bara träd!

Norrskog är en skogsägarförening som hjälper våra ägare – medlemmarna – att nå sina mål i skogsägandet.

Kontakta någon av oss skogsrådgivare så får du veta mer om hur vi kan hjälpa dig i ditt skogsbrukande.

www.norrskog.se

Bed & breakfast
och flera typer av boende för
turister och företag i
Bispgården, Holmstagården i Utanede,
Boda, Järkvissle, Holm och Lagfors

Vi klipper gräs

Dagens lunch
Alla dagar i veckan
Minst två rätter inklusive
kaffe och pajbuffé

Vi köper in dödsbon
flyttbon samt hela fastigheter
med eller utan innehåll

Vi fixar rot/rut

Tel: 070 - 214 49 52, www.tessanisillre.se, [facebook/Tessan i Sillre](https://www.facebook.com/Tessan%20i%20Sillre)

Du kan jobba med din skog helt själv. Men du måste inte.

Ingen känner din skog som du. Är du dessutom nyfiken på att öka värdet på din fastighet – eller om du vill få tiden att räcka längre – så finns vi på SCA här för dig.

Ring din virkesköpare Mikael på tel 060-19 34 83 så berättar han mer. Din lokala virkesköpare hittar du alltid på sca.com/skog eller i Skogsvinge.

ÅKE NORMAN OCH DACKARAN

Åke Norman, boende i Sundsvall, är född i mars 1953 på en gård i Dacke utmed Indalsälven, drygt 5 mil nordväst om Sundsvall. Gården är släkten Normans hem sedan 1875. Snart 150 år! Familjens anor i Dacke är från 1600-talet. Vid sidan av heltidsarbetet hos Electrolux under mer än 40 år har musiken varit Åkes älskade hobby. Inspiration har bl.a. hämtats från den Åmanssonska släkten, men även från den legendariska fiolspelaren och kompositören Helmer Nordensson som för övrigt var kusin med farfar Olof Norman. Ytterligare en bidragande orsak var pappa Erics förkärlek för ny teknik. Redan 1957 inköptes en rullbandsspelare av märket Proton. Den då blott 4-åriga lille parveln fick förstås inte vara uppe på kvällarna, men lyssnade intensivt vid salsdörren när morbror Hasse och Gunnar Åmansson m.fl. spelade dragspel och sjöng.

Först fiol

År 1963, hade farbrodern Jonas Norman, droskägaren, fått ett litet exklusivt Guerrini dragspel i ersättning för någon resa. Dragspelet användes flitigt av Åke på fredagarnas roliga timme i skolan i Liden, uppmuntrad av lärarinnan Märta Kalm. Spiskroksvalsen framfördes i hög hatt till omgivningens förtjusning! År 1964 fick eleverna börja spela i skolans regi. Musikfröken, Solveig Andersson, föreslog att fiol skulle trakteras. En trio bestående av klasskompisarna Lars Erik Modin från Dacke, Sven Eriksson från Långliden och Åke uppträdde i Indals kyrka 1967, vilket uppmärksammades av Sundsvalls Tidning! Ett annat år skulle Åke framföra ett stycke på fiol i Lidens kyrka i samband med luciafirandet. Plötsligt släcktes allt ljus i kyrkan för stämningens skull. Han kunde inte läsa noterna i mörkret, men han hade lärt sig allt utantill så det fungerade perfekt ändå!

Dags för gitarr

Under "fiolperioden" ville Åke även lära sig spela gitarr och där blev morbror Hasse Åmansson en viktig läromästare. Problemet var dock att han bodde i Södertälje. Hasse visade några ackord varje gång han kom hem till Liden. Idolen var Cornelis Vreeswijk och

Den mäktiga orkestern "Dacke" med Åke Norman, Håkan Persson, Per Mats Bäck, Tommy Gustavsson

Åke traggade på med succén "Brev från kolonien". Det blev inte rätt mollackord. Åke fick vänta några veckor igen innan Hasse kom hem och låten kunde bli acceptabel. Nu lades fiolen på hyllan och Åke spelade klassisk gitarr för Solveig Andersson under den senare delen av 1960-talet.

Sångtexter

Textskrivandet hade premiär när farbror Jonas Norman skulle fylla 50 år 1965. Den texten framfördes till eget gitarrackompanjemang på melodin "Brev från kolonien" (som då äntligen var inlärd och klar!). Många sångtexter har det blivit sedan dess.

Kyrklig underhållning

Prostparet i Liden på 1960-talet hette David och Svea Oreländ. Svea hjälpte till med socknens kyrkliga underhållning och gav barnen en välbehövlig musikknuff. Vid de flesta högtider av kyrklig karaktär i Liden framfördes både sång, musik och teater. Efter i stort sett varje övning skjutsade Svea var och en till sitt hem i prostparets gräddvita Mercedes 190! År 1968 bildades sånggruppen "Sorry" be-

"Dackaran". Från vänster: Roger Norman, Lars Jönsson, Åke Norman, Hans Wreber, Jonas Carls-Svelander, Anders Bergman, Patrik Norman, Tomas Östman, Mats Sjöbom. På bilden saknas: Mats Nilsson, Björn Hagberg och Björn Norman ("Dackarans" fotograf).

stående av Åke, Anna Lena Johansson (Lindbergsson), Inga Lill Westberg (Öhlen) och Elaine Henriksson (Modin). Gruppen sjöng både kyrkliga och "vanliga" låtar med framträdanden inte bara i Liden med omnejd utan även i Domkyrkan i Härnösand m.fl. platser.

Lars Oves orkester

Åke poängterar gärna att året 1968 är den riktiga starten på hans hobbymusikkarriär i offentliga sammanhang. Studioupdrag och spelningar avlöste varandra men då han fick erbjudandet 1972 att börja med ett av dåtidens mest populära mofendansband "Lars Oves"-orkester lades Sorry i malpåse. Åke spelade med "Lars Oves" i 22 år fram till 1994 (ca 1 100 spelningar!!!). Det var den tid när dansbandseran var som störst i Sverige. "Lars Oves" spelade 23 midsommaraftnar i rad på Attmars Hembygdsgård i Lucksta/Matfors!

"Musiken"

År 1992 startade Åke och sonen, multimusikanten Patrik, en duo som kallades "Mulidentidningen 2019-02

siken". Bröllop, fester av skilda slag och företagsevent avlöste varandra. Toastmasteri, värdskap, allsångsledare m.m. var vanligt förekommande uppdrag. Åke skrev låtar till många brudpar, företag och folk som fyllde år samt ordnade fester av olika dignitet. Under 1997 hade Åke halsbekymmer och fick då hjälp av Stödesonen Anders Lundström. Anders fortsatte senare i Rednex och är numer Tomas DiLevas kapellmästare. År 1998 började Maribelle Martinez som sångerska. Hon hade drivit ett eget band, men hade börjat trappa ned. Maribelle var vokalist fram till nedläggning av "Musiken" 2009.

Tragedin

Plötsligt förbyttes det positiva stämningläget. Barnbarnet Melkers tragiska död 2012 i en obotlig hjärntumör kom att ändra släktens fokus från lättfullhet till djupaste allvar. Under och efter sjukdomsperioden fick skrivanter av dikter och betraktelser bli egenterapi för att härda ut. Åke födde en tanke att starta ett band bestående av sönerna Patrik, Roger

och Björn tillsammans med deras musiker-vänner. Namnet som direkt dök upp i Åkes huvud var "Dackaran". Det var så man sade förr i folkmun. "Dackaran" skulle bara bli en företeelse som sysslade med välgörenhet. Målet blev att spela in en musik-CD om byn Dacke och skänka alla inkomster till Barncancerfonden Norra i Umeå. Att ekonomiskt hjälpa till med byggnationen av "Hjältarnas Hus", där familjer med sjuka barn skulle kunna bo under behandlingen, hägrade.

Insamling startar

En CD spelades in hos sonen Patriks studio i Bergsåker med bl.a. nyskrivna låtar som "Dackaran" och "Dackebacken". De 300 CD-skivorna skulle förhoppningsvis inbringa 30 000:-. Pengarna skulle oavkortat skickas till Umeå med avsändare "Melker Norman/Dackaran". CD:n såldes slut på rekordtid. Nästa mål blev 100 000:- och när det var uppnått bestämdes att hålla på så länge någon ville lyssna till "Dackaran". Ett stort TACK skall utdelas till många sponsorer som under åren har hjälpt till och förstås till ALLA som köpt bandets prylar.

Sju år och en kvarts miljon

CD nummer 2, "Nemaån", spelades in även den i sonen Patriks studio i Bergsåker, med Åke Norman som kompositör. Grundstommen i "Dackaran" är följande musiker: Åke Norman, Patrik Norman, Roger Norman, Björn Norman, Lars Jönsson, Anders Bergman, Tomas Östman. Reservstommen består av: Tommy Gustafsson, Björn Hagberg. Blåsstommen är: Mats Sjöbom, Per Svelander, Håkan Persson, Mats Bäck, Hans Wreber och Jonas Carlsson. Alla musiker är ideellt verksamma i insamlingsprojektet. De ställer med glädje upp när så behövs och utan ersättning. Dikterna och betraktelserna med tankar om livets skeenden blev så småningom till en liten bok "Det går aldrig över, möjligen bleknar en smula", där omslaget är ett kort från Dacke-

Åke Norman in action på Trollnatta i Järkvissle 2013-07-06.

Foto: Arne Andersson.

fäbodtjärn som var Melkers favoritställe. Alla intäkter till minne av Melker Norman går till Barncancerfonden Norra. Det har nu förflutit sju år sedan starten. Uppträdanden och försäljning har hittills (maj 2019) inbringat otroliga 256 500:- kronor till Barncancerfonden Norra och Hjältarnas Hus! Och insamlingen fortsätter!

Vardagen

En viktig förutsättning för Åkes livslånga musikaliska gärning är förstås livskamraten Kerstin som sedan 1971 har skött hus och hem, fött 3 barn och burit ett stort ansvar för deras uppfostran. Allt för att ge Åke möjligheten och friheten att odla en magisk musikhobbytillvaro.

Arne Johansson
Järkvissle

Storåsnatta 21 – 20 juli

Fredag 19 juli, 19.00 – 02.00
Björnlogen: Tobias Larsson
Servering av Hamburgare
Entré 100:-

Lördag 20 juli, 19.00 – 02.00
Björnlogen: Holmsten Trio
Restaurangtältet: Marmeladorkestern
Restaurang Brandstation Sundsvall fixar mat
Entré 200:-

Marmeladorkestern

Fri husvagnsparkering, el ingår ej
Arrangör: Storåsens byalag

Välkomna till Indals hembygdsgård!

Indalsstämman 25/7 – 28/7.

Spelmansstämma i 4 dagar, invigning i Indals kyrka.
Spelmän, servering & kolbullar, fåbodmat, släktforskning,
Idas handelsbod, camping, hoppborg m.m.

Artister: Ewert Ljusberg, Dackaran, Melpa-Jockes,
Emma Broman med Capella, Indals spelmansgille m.fl.

Program – se vår Facebooksida och
www.hembygd.se/indal

Ewert Ljusberg!

Alla intäkter från denna bok går helt oavkortat till
Barncancerfonden Norra och Hjältarnas Hus

*"Dessa betraktelser började redovisas av mig sedan
Melker så tragiskt lämnade oss den 1 Juni 2012. Efter
att han insjuknat i en obotlig hjärntumör i september
2011 kom en vinter där man anade att det kanske
aldrig skulle bli som förr."*

En diktsamling av Åke Norman

Pris: 150 Kronor
För att köpa boken
kontakta:

Åke Norman
072 - 222 53 53

E-mail:
storkoksdoktorn@
gmail.com

Messenger Facebook
Dackaran

Till försäljning sommaren 2018

- **Grävning för grunder**
- **Vatten och avlopp**
- **Dränering**
- **Snöröjning och sandning**
- **Klippning vägar**
- **Matjordsförsäljning**

Niclas 073-044 79 42

Lasse 070-647 15 07